

Verksamhetsförlagd utbildning 2

Ht 24

Kursansvariga: Cecilia Westerdahl och Jenny Andersson

Dagordning

- Pernilla Kallberg (Programansvarig) har ordet
- Genomgång av information, nyheter
- Samtal och erfarenhetsutbyte i grupper kring handledarrollen och lärandemålen
- Genomgång av kurs
- Frågor och funderingar?
- Mötet avslutas med planering av samlärande m.m. i era ÖFS grupper.

Organisation och ansvarsfördelning

Övningsförskola (område)

Kontaktperson

Handledarlag

Studentlag

**VFU-
samordnare**
Cecilia
Westerdahl

Kursansvarig
Cecilia
Westerdahl och
Jenny Andersson

Kurslärare
Camilla Johansson, Carola Bjelm,
Helena Kindberg, Britta
Selin och Cecilia Westerdahl

Ansvarsfördelning

Övningsförskola (område)

Handledare ansvarar bland annat för:

- Inledande förväntans/planeringssamtal
- Genomsnittlig handledning 1,5 timmar i veckan
- Lämnar bedömningsunderlag för bedömning
- Deltar vid besöken
- Samverkar med kurslärare, kursansvarig/VFU-samordnare

Student ansvarar bland annat för:

- Ansvarig informationsbärare
- Visar aktuell studiehandedning (canvas, vfu-portalen)
- Genomför 40 timmars arbetsinsats/vecka
- Tar tillvara samtliga aktiviteter, är engagerad och tar initiativ
- Kontaktar Kontaktperson, kurslärare/kursansvarig/VFU-samordnare vid frågor.

VFU

Termin 1
Förskolan i samhället
VFU1

Termin 2
Förskolebarnet,
kunskap,
lärande och
utveckling

Grundläggande studier

Termin 3
Förskolans
ämnesinnehåll

Termin 4
Förskolans
Pedagogik och didaktik
VFU2

Befästade studier

Termin 5
Ämnesmässig och
förskolepedagogisk
fördjupning

Termin 6
Leda, stödja och
utveckla förskolans
utbildning/
undervisning
VFU3

Fördjupande studier

Termin 7
Forskning och
samverkan i förskolan

Syfte VFU 2

Kursen syftar till att studenten, utifrån sina ämnes- och förskoledidaktiska kunskaper, ska få möjlighet att planera, organisera och leda utbildningen i syfte att skapa god lärmiljö i förskolan och utveckla ett reflekterande förhållningssätt.

Förskoledidaktik är ett tvärvetenskapligt ämne som fokuserar på yngre barns livsvillkor, lek, utveckling och lärande.

VFU 1, VFU 2 och VFU3

Vfu 1

handlar om **grundläggande** kunskaper om förskollärarens uppdrag och arbete. Studenten diskuterar egna och andras handlingar i förhållande till det som skrivs fram i Lpfö, och visar också prov på den kommunikativa kompetens som yrket kräver och att kunna leda och planera pedagogiska aktiviteter. Studenten påbörjar sin praktiska yrkesteori

Vfu 2

handlar om att **befästa** och utveckla kunskaper om förskollärarens arbete. Studenten granskar och problematiserar egna och andras handlingar i förhållande till det som skrivs fram i Lpfö, och sin egen kommunikativa kompetens. Studenten ska kunna identifiera och välja innehåll ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv, och föreslå , *leda och utvärdera pedagogiska aktiviteter*. Studentens praktiska yrkesteori utvecklas vidare

Vfu 3

handlar om att studenten **fördjupar** sina kunskaper, färdigheter och förmågor om förskollärares arbete. Studenten ska nu arbeta och handla enligt det som skrivs fram i Lpfö och i handling visa sin flerdimensionella kommunikativa kompetens. Studenten planerar, *leder och organiserar självständigt pedagogiska aktiviteter* utifrån barns olika erfarenheter och studentens medvetna didaktiska överväganden. Den praktiska yrkesteorin skrivs färdigt och utbildningen knyts ihop.

Tidigare kursanalys – Vt 24

Positiva kommentarer från studenterna var:

- Bra information. Särskilt konkretiseringen av lärandemålen var jättebra stöd, både för handledare och för oss studenter.
- Kursen är rolig och lärorik
- Bra kommunikation med kurslärare
- Nöjd med praktikplats och handledare och att det är fem veckor. Likaså uppgiften som examineras.
- Kursen är bra i sin helhet

Denna termins kommentarer från studenter gällande vad de önskar för förändringar:

- Kort om tid att hinna med uppgifterna i kursen
 - Ett förslag på hur studierna kan läggas upp under kursen presenteras på kursstarten
- Mer tydlighet och handledning kring pyt önskas.
Vi förtydligar och ger exempel på kursstarten
- Tydligare struktur på Canvas
Vi har sett över det inför denna termin

Vad är nytt VT 2024

- **Ny kursplan med ny kurskod**
- **Nya formuleringar på de flesta lärandemålen**
- **Uppdaterade konkretiseringar av lärandemålen (VFU portalen)**

Vi fortsätter med följande:

- **VFU 2 har fokus på undervisning**
- Om den **totala frånvaron uppnår till mer än 20%** av kurstiden avbryts VFU och du ges tillfälle att göra om hela kursen nästa gång kursen ges. Denna gräns finns för att VFU-perioden ska vara sammanhängande och därmed ge hög kvalitet och goda möjligheter till måluppfyllelse. VFU-samordnare hanterar ärendet i samråd med berörda.
- **Kursstarten är en heldag och den är obligatorisk.**
Tiden ingår i kursen. Vid frånvaro ska studenten ta igen tiden på sin övningsförskola , ingår i veckans 35 h.
Kursansvarig meddelar kontaktpersonen för ÖFS
- Studenterna har **Zoom-Znack** med sin kurslärare i slutet av första veckan.
- Ett förslag på hur studierna kan läggas upp under kursen presenteras vid kursstarten.

Närvaro

- 5 sammanhängande veckor med en studietid på 40 timmar i veckan, **exklusive** raster.
- 35 timmar/ vecka är obligatoriskt i verksamheten. 5 timmar i veckan är studentens egen tid för planering.
- Tiden i verksamheten planeras tillsammans med kontaktperson/handledare. Ungefär 10% av dessa timmar kan innehålla APT, observation, auskultation, planering, genomförande och uppföljning av undervisning, egen reflektion eller tid för reflektion med andra.
- Utöver detta har studenten rätt till 1,5 timmars handledning i snitt/vecka enskilt eller i grupp eller annat som du och din handledare kommer överens om.
- Av dessa 35 timmar (i verksamhet) så ingår de moment som görs med universitetet i aktuell kurs, kursstart samt seminarium.

- Utbytesperiod upp till 2 dagar (viktigt att det fungerar för alla inblandade)
- Tips – timbank

- Vid frånvaro ska studenten i samråd med handledaren lägga till motsvarande tid sammanhängande och i nära anslutning till VFU-perioden.
- Om tid ska tas igen efter vfu-kursens slut mejlar handledare till vfu.lararutbildning@mdu.se så att studentboken hålls öppen längre.
- Vid kortare frånvaro än en vecka meddelar student och handledare kursläraren hur dagarna ska tas igen.

Viktigt att handledarna meddelar i god tid innan kursen är slut om studentboken behöver förlängas pga. att studenten behöver ta igen dagar.

Om den **totala frånvaron uppnår till mer än 20%** av kurstiden avbryts VFU och du ges tillfälle att göra om hela kursen nästa gång kursen ges. Denna gräns finns för att VFU-perioden ska vara sammanhängande och därmed ge hög kvalitet och goda möjligheter till måluppfyllelse.

VFU-samordnare cecilia.westerdahl@mdu.se hanterar ärendet i samråd med berörda.

Graderade betyg VFU2 Förskolan OAU348 (Ht2024)

VFU2 Studenten ska kunna:	VFU2	VFU2
Lärandemål 1	Studenten ska för G:	Studenten ska för VG:
granska, problematisera och reflektera över egna och andras handlingar i förhållande till den människo-, demokrati-, kunskapssyn och syn på hållbar utveckling som samhället genom läroplan för förskolan ger uttryck för	kunna granska, problematisera och reflektera över egna och andras handlingar i förhållande till den människo-, demokrati-, kunskapssyn och syn på hållbar utveckling som samhället genom läroplan för förskolan ger uttryck för	uppfylla kraven för Godkänt samt kunna jämföra och kritiskt granska sina egna och andras handlingar
Lärandemål 2	Studenten ska för G:	Studenten ska för VG:
tillämpa relevant kommunikativ kompetens i de sammanhang som uppstår i yrket, samt granska, problematisera och reflektera över den egna kommunikativa kompetensen och visa på strategier för utveckling	kunna tillämpa relevant kommunikativ kompetens i de sammanhang som uppstår i yrket, samt granska, problematisera och reflektera över den egna kommunikativa kompetensen och visa på strategier för utveckling	uppfylla kraven för Godkänt samt kunna motivera strategier för den egna kommunikativa kompetensen och för egen utveckling
Lärandemål 3	Studenten ska för G:	Studenten ska för VG:
identifiera och välja, enskilt och tillsammans med andra, innehåll och metoder utifrån ämnes-förskoledidaktiskt perspektiv, samt barns olika erfarenheter, behov och förutsättningar i syfte att främja barns lek och meningsskapande	kunna identifiera och välja, enskilt och tillsammans med andra, innehåll och metoder utifrån ämnes-förskoledidaktiskt perspektiv, samt barns olika erfarenheter, behov och förutsättningar i syfte att främja barns lek och meningsskapande	uppfylla kraven för Godkänt samt kunna förklara syftet med och kritiskt granska valt innehållet och valda metoder
Lärandemål 4	Studenten ska för G:	Studenten ska för VG:
leda och strukturera undervisningen och utbildningen i förskolan, utifrån ämnes-förskoledidaktiskt perspektiv, estetiska lärprocesser, samt barns olika erfarenheter, behov och förutsättningar	kunna leda och strukturera undervisningen och utbildningen i förskolan, utifrån ämnes-förskoledidaktiskt perspektiv, estetiska lärprocesser, samt barns olika erfarenheter, behov och förutsättningar	uppfylla kraven för Godkänt samt kunna motivera och kritiskt granska sitt pedagogiska ledarskap
Lärandemål 5	Studenten ska för G:	
granska, reflektera och problematisera digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten	kunna granska, reflektera och problematisera digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten	
Lärandemål 6	Studenten ska för G:	
dokumentera, diskutera, utvärdera och problematisera undervisning och erfarenheter av yrkesrollen utifrån ämnes- och förskoledidaktiskt perspektiv	kunna dokumentera, diskutera, utvärdera och problematisera undervisning och erfarenheter av yrkesrollen utifrån ämnes- och förskoledidaktiskt perspektiv	

För att nå betyget Väl Godkänt ska samtliga kriterier för VG-nivå uppfyllas

VFU 2- Lärandemål 2

Tidigare

- granska, problematisera och reflektera över den egna kommunikativa kompetensen och visa på strategier för egen utveckling

Nytt

- tillämpa relevant kommunikativ kompetens i de sammanhang som uppstår i yrket, samt granska, problematisera och reflektera över den egna kommunikativa kompetensen och visa på strategier för utveckling

VFU 2- Lärandemål 3

Tidigare

- Utifrån ett ämnes- och förskoledidaktiskt perspektiv identifiera och välja innehåll och metoder i utbildningen för att främja barns meningsskapande

Nytt

- Identifiera och välja, **enskilt och tillsammans med andra**, innehåll och metoder utifrån ämnesförskoledidaktiskt perspektiv, **samt barns olika erfarenheter, behov och förutsättningar** i syfte att främja barns **lek** och meningsskapande

VFU 2 – Lärandemål 4

Tidigare

Utifrån barns olika erfarenhet, behov och förutsättningar planera och leda undervisning och synliggöra estetiska lärprocesser både som metod och innehåll

Nytt

Leda och **strukturera** undervisningen och **utbildningen i förskolan, utifrån ämnesförskoledidaktiskt perspektiv**, estetiska lärprocesser, samt barns olika erfarenheter, behov och förutsättningar

VFU 2 – Lärandemål 5

Tidigare

- Visa didaktisk medvetenhet om digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten

Nytt

- Granska, reflektera och problematisera digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten

VFU 2 – Lärandemål 6

Tidigare

- Dokumentera, diskutera och problematisera sina erfarenheter utifrån ämnes- och förskoledidaktiskt perspektiv.

Nytt

- Dokumentera, diskutera, **utvärdera** och problematisera **undervisning och** erfarenheter av yrkesrollen utifrån ämnes- och förskoledidaktiskt perspektiv

Konkretisering Lärandemålen

- <https://vf-uukk.mdu.se/Pages/Page.aspx?pageId=1329>

Lärandemål 2: tillämpa relevant kommunikativ kompetens i de sammanhang som uppstår i yrket, samt granska, problematisera och reflektera över den egna kommunikativa kompetensen och visa på strategier för utveckling	
○ kunna tillämpa relevant kommunikativ kompetens i de sammanhang som uppstår i yrket, samt granska, problematisera och reflektera över den egna kommunikativa kompetensen och visa på strategier för utveckling	○ uppfylla kraven för Godkänt samt kunna motivera strategier för den egna kommunikativa kompetensen och för egen utveckling
Exempel på detta kan vara: Studenten - Reflekterar över sin kommunikation och hur den kan utvecklas. - Kroppsspråk- Mimik- Rösläge- Begrepp- Skrivspråk- problematiserar sin kommunikation till exempel med vårdnadshavare, barn, personal <u>etc.</u>- Anpassa sin kommunikation till mottagare och situation- Tar emot feedback och utvecklar den egna kommunikativa kompetensen.	Exempel på detta kan vara: Studenten - förklarar och motiverar valet av den kommunikation studenten använde- diskuterar strategier för utveckling av sin egen kommunikativa kompetens

Exempel på områden med fokus på Undervisning

- Vilka begrepp har ni mött under termin 3 när det gäller undervisning i förskola?
Prata 2 och 2

Detta kommer studenterna arbeta med under kursstarten

- Vad står det i Lpfö – 18 om Förskollärares ansvar i undervisningen?
2.7 FÖRSKOLLÄRARENS ANSVAR I UNDERVISNINGEN
- Didaktiska planeringar
<https://www.youtube.com/watch?v=r1f4V-CgK1E>
- Lärandemålen med stöd av konkretiseringarna

Samtal i smågrupper

- Hur kan ni stötta studenterna med fokusområdet undervisning och ämnesdidaktik (LM3) i förskolan?
- Hur kan ni arbeta vidare kring ledarrollen med studenterna? (utifrån fokus i VFU 1)
- Vad är det som gör att ni känner oro för att en student kanske inte kommer att uppnå lärandemålen? Hur knyter ni den till lärandemålen?
- Vad innebär de nya formuleringarna av lärandemålen i praktiken?

Momentförteckning VFU2

VFU 2 OAU348

3 grupper – VS, EA, Distans

Vecka: 35 - 39

Påminn studenterna om att skriva i sin logg
kontinuerligt under hela vfu-perioden

v. 35	v. 36	v.37	v. 38	v. 39
Kursstart Måndag 26/8 Kl. 9:15-15 Zoom-Znack digitalt med kurslärare Kurslärare mejlar kontaktpersoner för att boka besöken.	Ladda upp den didaktiska planeringen i gruppen på canvas två dagar innan besöket senast kl 9.00. (Se personer- didaktisk planering) (ej examinerande) Genomförande, filmning och reflektion av undervisningstillfället sker innan besöket.	Besök av kurslärare i verksamheten (ej examinerande- stödjande)	Ladda upp din PYT till kurskollegor samt kurslärare i gruppen för SEM1 på Canvas onsdag 18/9 s enast kl 23:59	Studentbok slutförs av student onsdag 25/9 senast kl 23:59 (examinerande) (Handledare 29/9 senast kl 23:59) SEM1, opponering (examinerande) sker onsdag 25/9 eller torsdag 26/9 Tid, plats och grupper meddelas av kurslärare via Canvas. Ladda upp din opponering på Canvas till din kurslärare senast 24/9 kl.9.00

Bilaga 5 Didaktiska frågor

(att planera, reflektera och analysera utifrån)

1. *Bakgrund (sammanhang)*

- Förutsättningar; gruppstorlek, tema, m.m.?
- Vilken förförståelse finns i den aktuella gruppen?
- Vilka kopplingar finns mellan barns/elevs erfarenheter och det valda innehållet?
- Hur bygger den målrelaterade aktiviteten på barns/elevs delaktighet och perspektiv?

2. *Mål, syfte och innehåll*

- Vilket är syftet?
- Vilka/vilket mål, ska uppnås under just denna aktivitet?
- Vilket innehåll ska aktiviteten ha?
- Vilka kopplingar görs till aktuell läroplan?

3. *Metod*

- Hur ska aktiviteten planeras och genomföras? (varför?)
- Vilken blir din roll som lärare/ledare? (varför?)

4. *Observationer*

- Vad hände under aktiviteten? Blev det som du hade tänkt dig?
- Vad kunde du se? Vilket perspektiv valde du att se utifrån?

5. *Uppföljning och utvärdering*

- Vilka delar tycker du fungerade bra? Vad berodde detta på?
- Vad fungerade mindre bra?
- Vad skulle du behöva förändra? – vilka alternativ finns?

Besök (stödjande) Se bilaga 1

Syfte

Syftet med besöket är att handleda den studerande utifrån kursens lärandemål med utgångspunkt i en upplevelse i aktuell praktik (filmad sekvens). Vidare syftar besöket till att utveckla större förståelse för förskolan som verksamhet och organisation.

Förberedelser:

- Utgå från den pedagogiska verksamhet du befinner dig i och de lärandemål som är aktuella för kursen.
- Gör en skriftlig, didaktisk planering inför undervisningstillfället som ska filmas. Ta stöd av de didaktiska frågorna i bilaga 5.
- Dokumentera tillfället via filminspelning. **Fokus ligger på dig och hur du genomför din undervisning** och dokumentationen görs förslagsvis av annan student eller handledare. Maxtid för filmen är 5 minuter.
- Handledare och student förbereder besöket och det kommande *treparsamtal* genom att titta på filmen och förbereda några reflektions- och diskussionspunkter utifrån lärandemålen kring den dokumenterade undervisningstillfället.
- Studenten laddar upp sin didaktiska planering på Canvas till gruppen av studenter som ingår i besöket samt kursläraren två dagar innan besöket
- Tänk på att ha lärandemålen tillgängliga vid besöket.

Genomförande

Genomförande:

Besöket och trepartssamtalet ser ut på följande sätt:

- Besöket sker i grupp och genomförs i övningsförskolans verksamhet. Handledare tillsammans med studenter och kurslärare från MDU deltar.[\[1\]](#)
- Filmerna ses i grupp. Student och handledare delger sina reflektioner utifrån planeringen och genomförandet, kurslärare deltar och stödjer i samtalet.
- Ett handledande samtal med samtliga deltagare följer sedan. Fokus för samtalet är planering och genomförande av undervisning samt lärandemålen för kursen.
- Därefter får studenterna tillsammans diskutera sina erfarenheter utifrån lärandemålen i avskildhet, medan handledare och besökande lärare har möjlighet att diskutera handledaruppdraget och studentens måluppfyllelse
- Besöket avslutas med ett samtal mellan besökande kurslärare från MDU och studenter

Se över tekniken inför besöket.

[\[1\]](#) Önskas, av någon anledning, ett enskilt individuellt besök kontaktas kurslärare så snart som möjligt

Din praktisk yrkest teori (PYT) se bilaga 2

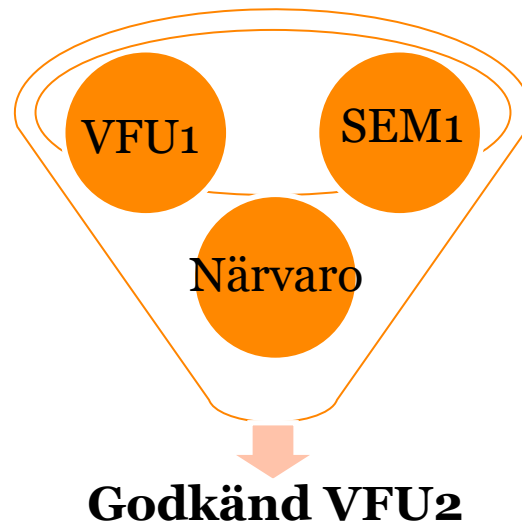
- Under VFU 2 fokuserar du på undervisning och didaktik och väljer ett fokusområde inom detta som du ska belysa ur tre dimensioner; praktik, teori och etik. Du beskriver dina områden genom att du ger exempel på hur du gör i praktiken och förankrar dina ställningstaganden i teorin samt lyfter fram ditt etiska förhållningssätt i din praktik.

Examinationer av lärandemålen

- **VFU 1, Studentboken(6hp):**

Studenten dokumenterar sin måluppfyllelse.Handledare dokumenterar sitt omdöme. Detta utgör underlag för examination. Studentboken examineras och betygssätts av kurslärare på högskolan utifrån det bedömningsunderlag och den dokumentation som gjorts i studentboken

- **SEM 1 (1,5 hp).** Muntlig och skriftlig opponering

Vid oro för måluppfyllelse

Flagga för oro kring LM
så tidigt som möjligt.

- ÖFS tar kontakt med MDU (kurslärare/ kursansvarig/VFU-samordnare) snarast
- Ärende upprättas och samtal/mail dokumenteras
- Stödjande besök/samtal av kurslärare/VFU-samordnare bokas (dokumenteras)
- Stödjande besök/samtal genomförs där en plan för vad studenten ska fokusera på för att nå lärandemålen skrivs av besökande från MDU. Tid bokas för ett uppföljande besök/samtal efter ca 2 veckor. Planen ska bekräftas av handledare och student. Samtliga handlingar och all kommunikation ska dokumenteras)
- Uppföljande besök/samtal görs och dokumenteras av MDU. Dokumentationen bekräftas av handledare och student (dokumenteras)
- Vid bedömning av ett underkännande ska studenten hänvisas till VFU-samordnare och studievägledare (dokumenteras)
- En student som blir underkänd på sin VFU har rätt att göra om den en gång. Som regel ska VFU:n genomföras vid nästa eller senare ordinarie kurstillfälle. Behörighetskraven för antagningen till nästa termin inom programmet kan dock medföra att VFU:n måste göras vid ett annat tillfälle. Det görs därför en individuell bedömning i varje ärende.

Plan för vad (studentens namn).....ska fokusera de nästkommande två veckor på (kursens namn/kod).....

Program/termin:

Övningsskola:Handledare: VFU-Kurslärare:

Lärandemål	Fokus med exempel	Uppföljning/resultat	Datum
Lärandemål 1. 1.arbeta och handla enligt den människo-, demokrati- och kunskapssyn som samhället genom läroplan för förskolan ger uttryck för			
Lärandemål 2 2. visa i handling den flerdimensionella kommunikativa kompetens som förskolläraryrket kräver			

Era frågor och funderingar

Viktiga adresser!

VFU-portalen: <https://vfu-ukk.mdu.se/>

Mejl: vfu.lararutbildning@mdu.se

Diskutera i era ÖFS grupper

Vissa är ihopslagna pga av få studenter.

1. Hur organiserar ni samlärandet för era studenter?
2. Hur organiserar ni utbytesperioden för era studenter?
3. Vad gör studenterna vid eventuella stängningsdagar?

Rum 1 ÖFS Katrineholm

Rum 2 ÖFS Köping

Rum 3 ÖFS 2 och 3 V-ås

Rum 4 ÖFS 4 och 6 V-ås

Rum 5 ÖFS BM och Centrum

- Rum 6 ÖFS Hallstahammar
- Rum 7 ÖFS Kompassen, Väster och Söder
- Rum 8 ÖFS Mälarenheten och Gnesta
- Rum 9 ÖFS Norr och Öster
- Rum 10 ÖFS Pysslingen och Kooperativa fsk
- Rum 11 ÖFS NVM
- Rum 12 ÖFS Kungsör

Pernilla Kallberg Programutvärdering

Programutvärdering,
förskolläraryrket vid MDU,
23/24

<https://forms.office.com/e/7WkpwjzWqA>

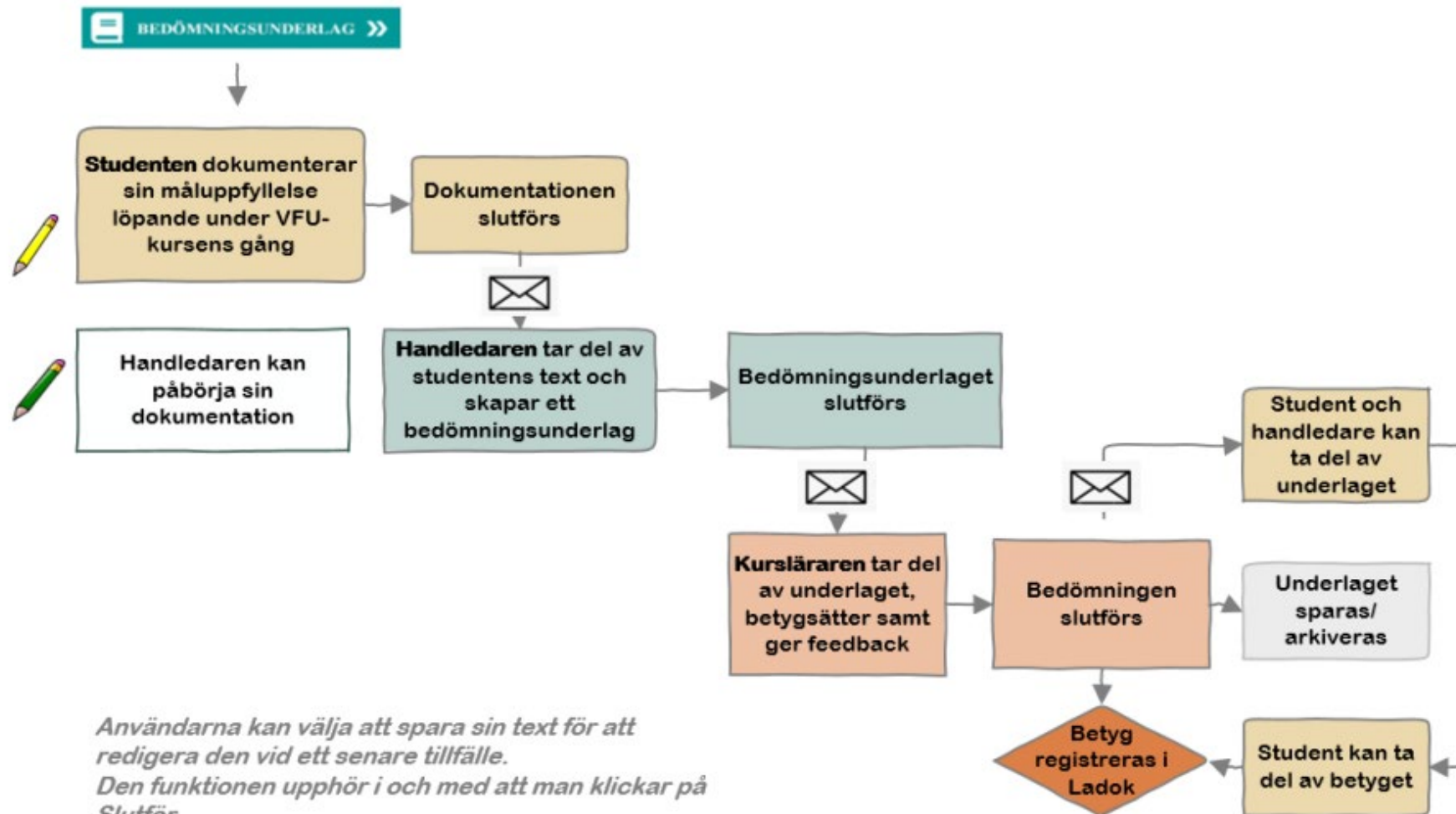
Tack för idag och lycka till

Den digitala studentboken

För handledare

Användarna loggar in via VFU-portalen

Användarna kan välja att spara sin text för att redigera den vid ett senare tillfälle. Den funktionen upphör i och med att man klickar på Slutför